

Vyrostl v děčáku, skončil bez domova i ve vězení. Dnes v Ostravě pomáhá lidem na ulici

Romea.cz, 3. 4. 2019

Julius Kala je občanský aktivista, který se angažuje především v oblasti sociálního bydlení. Dlouhodobě působí například při organizaci ASLIDO, ale i dalších. Než se však dostal k tomu, co dělá dnes a co ho naplňuje, prošel složitou životní cestou. Zakusil život v dětském domově, bez domova i ve vězení. Jak však sám říká, každá z těchto zkušeností ho posunula dál .

Dětství

Narodil se v Hranicích do romské rodiny. Kvůli komplikované rodinné situaci však prožil podstatnou část dětství ve Vítkově na Opavsku, kde byl v dětském domově. „Později jsem své rodiče ani moc nevyhledával. Za spoustu věcí jsem vděčný právě domovu, protože tam mě naučili psát, ale třeba i háčkovat, plést. Prostě to, co člověk více či méně potřebuje v domácnosti, to všechno umím. Ale díky komu? Díky domovu. Kdybych byl doma, tak nevím,“ říká.

Změna nastala, když dosáhl osmnácti let. „Potom jsem začal trochu cestovat a v roce 1993 jsem se seznámil se svou teď už exmanželkou a založil rodinu.“ I přesto však stále ve svém životě tápal a měl problémy před zákonem.

Zlomový pobyt ve vězení

Zlomovým obdobím v životě Julia byl až pobyt ve vězení. Trest za krádeže, maření soudních rozhodnutí či jízdy načerno si odseděl v Pardubicích a v heřmanické věznici v Ostravě. „V Heřmanicích byl zavřený i můj otec. Ve stejné době, kdy tam byl i Havel,“ dodává Julius. „Výkon trestu jsem ukončil před více než deseti lety, v roce 2008. Ve vězení jsem byl od roku 2005 a odseděl jsem si celý trest. Do hodiny, do minuty. A jsem za to rád. Hodně věcí mi to totiž dalo. Hlavně porozumění a uvědomění. Teď jsem tam, kde byl můj sen a má přání. Možná kdybych nebyl v tom kriminálu, tak by ze mě byl feťák, gambler nebo kdovíco. Až tam jsem si uvědomil své chyby. Byl tam čas přemýšlet a uklidit si v sobě. Ven jsem vyšel s čistou hlavou a všechnen bordel, co jsem měl v hlavě, jsem nechal v kriminálu za dveřmi.“

Poté, co byl propuštěn, ještě ovšem nevěděl, kam bude dále směřovat, ani kam vlastně půjde. „První cesta vedla přirozeně k rodině, soužití však nebylo moc dobré. Moc se ke mně nehlásili. Byl jsem taková černá ovce rodiny a tou jsem dodnes.“ Po měsíci stráveném u příbuzných se proto rozhodl přesídlit do Ostravy. I tak považuje celé toto krušné období za určitý mezník. „Asi to byl osud. Zlom toho špatného a cesta k dobrému.“ Ještě mezi lety 2008 a 2013 ale žil v určité nejistotě. „Bylo to takové meziobdobí. Od 2013 jsem se ale dostal k životu, jaký bych chtěl.“

Aktivismus

Právě na podzim roku 2013 zavítaly do ostravské Charity pedagožky z Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity. „Navrhly nám, abychom se angažovali právě v problematice života bez domova. Pět z nás, kteří jsme charitu navštěvovali, se jejich návrhu chytlo,

včetně mě. V roce 2014 nám pak pomohly zakládat samotnou organizaci ASLIDO.“ Původně univerzitní projekt tak postupně přerostl ve fungující organizaci, která pomáhá lidem bez domova řešit jejich nelehkou situaci. „Dodnes spolupracujeme například s doktorkou Eliškou Černou i celou Fakultou sociálních studií.“

„ASLIDO je nevládní organizace, která se zabývá lidmi bez domova a lidmi bez přístřeší. Nejsou nám lhostejní lidé, ať jsou černí, nebo bílí. To neřešíme. Usilujeme o to, aby měl každý občan v této zemi, každý náš klient, kde bydlet.“

Zatím však ASLIDO působí pouze v Praze a Ostravě. „V začátcích, kdy se zakládalo, se na projektu podíleli i lidé právě z akademických kruhů. Poté však byla svolána valná hromada, kde se rozhodlo, že naše organizace bude závislá čistě na lidech, kteří mají zkušenost s životem bez domova.“

Na otázku, jestli mohou lidé s omezeným zázemím zajistit fungování projektu, Julius odpovídá: „Jsou to osoby, které žijí třeba v městských bytech, ale jsou stále v ohrožení, že je kdykoli mohou vyhodit. To, že je člověk bez domova, totiž nutně neznamena, že je i bez přístřeší. Sám jsem byl deset let bez domova a stále pobývám po kamarádech, u rodiny. Jsem tedy bezdomovec, ale nejsem člověk bez přístřeší. Mám tu střechu a mám se kam obrátit.“

Julius působí momentálně jako terénní pracovník, který se soustředí především na pomoc lidem v problematických situacích, kdy je nutné například ošetřit komunikaci s úřady či potencionálním nájemcem. Přímou s lidmi bez přístřeší pak pracují jiní. Sám má totiž zkušenost s obdobnou situací. V době, kdy žil v Brně, se dostal do sporu s majitelem nemovitosti a celá věc se dostala až k soudu. Další nepříjemnou zkušenost má také z ubytovny, kdy zažíval útoky ze strany dalších nájemníků. „Nebylo výjimkou, že jsem měl na dveřích například nápis „Chcípni ty černá mrdko!“

Důležitým tématem, ve kterém se organizace v současnosti angažuje, je připravovaný zákon o sociálním bydlení. „ASLIDO je participativní skupina, která má právo se vyjádřit k tomuto zákonu. Jeho návrh jsme už dokonce připomínkovali.“ Podle Julia však není situace okolo zákona o sociálním bydlení moc pozitivní. „Vláda chce raději investovat do výstavby sociálních bytů, a my s tímto řešením nesouhlasíme. V červnu proto připravujeme akci před Úřadem vlády, která bude prosazovat přijetí zákona.“ Kromě toho se Julius podílí i na mnoha dalších projektech.

Spolupracuje například s českou i slovenskou Amnesty International, konkrétně na projektu Fair play, kde v rámci živé knihovny objíždí střední školy a vypráví studentům svůj příběh. Dále to jsou organizace Chceme bydlet Brno a Platforma pro sociální bydlení. S Fakultou sociálních studií Ostravské univerzity pak spolupracuje jako konzultant. Vzhledem k osobní zkušenosti navíc provází v rámci projektu Pragulic po vyloučených lokalitách v Ostravě. „Já sám jsem sice nebyl přímo na ulici, tedy bez přístřeší. Život na ubytovnách však znám.“

Před jeho demolicí provázal také například po ruinách ostravského Přednádraží. „Nemám rád slovo ghetto a nemám rád ani škatulkování. V takových lokalitách žijí lidé černí i bílí. Proto nejsem romský aktivista, ale občanský.“ Svě sny si Julius dnes plní také jako příležitostný herec. „Už je to šest let od doby, kdy jsem se začal více angažovat. Od té doby jsem si zahrál také v pár filmech, jako byl Dr. Martin: Záhada v Beskydách nebo

Stockholmský syndrom, který je zatím posledním, kde jsem účinkoval.“ Dodává však, že priority má jinde. „Můj cíl je dotáhnout vše do konce a prosadit zákon o sociálním bydlení.“

Odkaz:

<http://www.romea.cz/cz/osobnosti/vyrostl-v-decaku-skoncil-bez-domova-i-ve-vezeni.dnes-v-ostrave-pomaha-lidem-na-ulici>